

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Redakcja i Administracja: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesów czytelników z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

Redakcja i Administracja: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50. Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesów czytelników z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopisów nadesł. redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz petiowy jednozłotowy lub jego miejsce: Nadesłane k. 50, przed tekstem k. 40, w tekstem, 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 5. Wzrost. Najtańsze ogłoszenia kop. 25. Opublizowane treści matrymonijalne s 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 zabi od 100 egzemplarzy.

agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II Aleja № 38, Telefon № 497.

TEATR
„URANJA“

Tylko 2 dni! wtorek 14 i środę 15 Kwietnia.

OCZY BAJADERKI Wielki zajmujący dramat w 4 c.
Dziennik Eclair (z natury) | Chirurgja (znak. komedja)

NA SCENIE
występy nowozaaangażowanego zespołu artystów farowo-operetkowych pod kier. **W. PIOTROWSKIEGO**
Poeta i piekarz Znakomita satyra w 1 ak. Bandurkiego
Nad programy: Część Koncertowa s. udz. p. Gajowskiej, Welde i Lachowickiej.
Uwaga! Pierwszy program powtarza się od g. 2 do g. 9, od g. 9 w. całe przedstawienie Matorosyjskiej operetki.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO
II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie
Telefon № 4-77.

Program wtorku 14 do czwartku 16 Kwietnia r. b.

A BYŁO ICH TROJE Wybitny dr z życia w 3 częściach

To **NICK WINTER** odnalazł **Giocondę!**

Znakomita komedia satyryczna. w wykonaniu słynnego **NICK WINTERA**.
DZIENNIK PATHE № 260. Sprawy bieżącej. Kronika.

NA SCENIE pod artystycz. kierunkiem **GDZIE** ten **KUCHARZ** Fraśka sceniczna J. Kościelskiego.

Teatr **PARYSKI** II ALEJA 19.
TELEF. 334.

Program od środy 14 do czwartku 15 kwietnia 1914 r. (włącznie).

Daniel w jaskini Iwa Dramat z życia biblijnego w 2 częściach. Wspaniała wystawa w obrazie występują Iwy.

Wydobywanie lodu (nat.) | Wybuchła walka (b. komizne)
Nad programy **HURAGAN NA KAWKAZIE** (z natury)

Na żądanie publiczności
Na scenie pod artystycznym kierunkiem **F. Stróżewskiego**.

BOGATA WDOWA Obrazek wiejski ze śpiewami i tańcami w 2 aktach Piotra Kołodziej, z muz. A. Wroński-go. Nowa wystawa. Kostjumy. Wiejska orkiestra

Lecznica zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne.
Ceny niskie.

Współdzielczość naród i polityka.
Darujcie, Szanowni Czytelnicy, że odbiegę cokolwiek od przedmiotu, że od „suchego“ naporóż tematu o współdzielczości postaram się poprowadzić Was w idealne sfery, do sztuki, do poezji, że zapytam się dlaczego tak bardzo cenimy Mickiewicza, Matejkę, Moniuszkę?
Odpowiedź łatwa—bo oni są zkrwi i z kości narodu.
Czy może być coś bardziej narodowego, jak „Pan Tadeusz“, jak „Grunwald“, lub jak „Halka“.
Są tam sceny i rodzaje z życia polskiego, które mistrz-Polak uwiecznił, siłą talentu uniśmiertelnił.
Ale nietylko w sztuce spotykamy pierwiastki narodowe. W formach rządu, w metodach handlu, w rodzajach przemysłu są one najoczywistsze.
Eo ipso widzimy je i we współdzielczości, a kiedy zastanowimy się nad jej historją, przyjdziemy do wniosku, że Anglja jest ojczyzną stowarzyszeń spółek pieniężnych, Francja—syndykatów rolniczych, Danja—drobnych kooperatyw rolnych, Belgja—aptek i piekarni współdzielczych, a Rosja—swoich arteł (związków pracy). Jest tu pewne dostosowywanie się do potrzeb, zwyczajów lub nawet upodobań narodu.
Ze względu na cel poszczególnych grup spółek—widzimy najczęściej konieczność zaspokojenia najgłośniejszej

potrzeby w danym kraju. Metody rządzenia się w spółce wskazują na przyzwyczajenia się do tych lub innych systemów samorządu.
Polska nie ma swojego typu spółek. Złożyło się na to wiele okoliczności. Czy posiadzie? Przyszłość pokaże W. ostatnich czasach p. Edward Abramowski chciał nam dać „związki przyjaźni.“ Myśl była i dobra i szlachetna, ale kooperatywę tworzyć trzeba, że tak powiemy od dołu. Współdzielczość do ludu należy, on o jej formach i kierunkach decyduje.
Może z czasem forma spółek nasza, polska się wytworzy. Może. Ale wytworzyć ją powinna potrzeba tłumów.
Na razie zapożyczamy wszystko od obcych, co jednak nie pozbawia pewnych narodowych cech naszej współdzielczości.
Są nimi usiłowania naszego ekonomicznego wyzwolenia się z pod przewagi tych lub innych obcych żywiołów.
Stąd płynie, jak dotąd, brak wszelkiej kastowości w naszych sprawach współdzielczych.
Ktoby chciał wprowadzić tę kastowość, a co gorsza jakieś sekciarstwo do spółek naszych—tego śmiało narządy należało wrogiem współdzielczości polskiej.
Niebezpieczeństwo zagrażałoby wtedy, kiedy do spraw współdzielczych wmisczałby się partje polityczne. Tego na szczęście u nas niema i da Bóg, że nie będzie.
Kaźda partja, chociażby ona najbardziej krzyczała o swojej ogólnonarodowej polityce, jest tylko wyrazicielek interesów pewnej i to nie całej grupy ludzi. Kaźda partja wprowadza do stosunków ogólnych pewnego rodzaju sekciarstwo. Kaźda partja stawia politykę, swoje zwycięstwo przy wyborach za cel. Wi jej rękach spółki

Lekarz-Dentysta
Stefan BABYLSKI
WYJECHAŁ
Przyjmuje od 15 kwietnia.

Gabinety Leczniczko-Dentystyczne
R. Filipowicza
II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7 p.p. przed nied. i świąt
Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i alab. i

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-ola dom własny
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.
Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. WYKONYWA:
KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI
Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. Ceny przystępne

a) w miejscowościach poza 8-miu wiorstami od stacji telefonicznej, jeżeli jest stacja telegraficzna, podatek wynosić będzie rb. 50.

b) w miejscowościach poza 8-miu wiorst gdzie niema stacji telegraficznej podatek wynosić będzie od głównego aparatu rb. 25— a od dodatkowego rb. 10.

Urzędy gminne zwolnione zupełnie od podatku.

Starania o zmniejszenie podatku arwały już od dosyć dawna, jednakże obecnie pozostały uwiecznione pomysły skutkiem, dzięki kulturalnym zapatrywaniom wyższych władz departamentu poczt i telegrafów oraz amicjornemu przedstawieniu pp. koncesjonarzy.

Zabranie „Wzajemnej Pomocy“ slug.

Zarząd Stowarzyszenia slug „Wzajemna Pomoc“ pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej ma zaszczyt prosić szanownych członków protektorów i członków rzeczywistych o przybycie na Zebranie ogólne, zwoływane w dniu 26 b. m. o godzinie 4 po południu do lokalu tegoż Stowarzyszenia przy ulicy Kamieniec nr. 9.

Porządek dzienny:

- 1) zagajenie, wybór przewodniczącego, wybór asesora i sekretarza.
- 2) odczytanie i zatwierdzenie protokołu z ostatniego Zebrania ogólnego.
- 3) odczytanie i zatwierdzenie sprawozdania komisji rewizyjnej.
- 4) odczytanie i zatwierdzenie preliminarza budżetu na 1914 | 1915 rok.
- 5) sprawozdanie z działalności zarządu w ciągu roku 1913 | 14.
- 6) sprawozdanie z kupna placu przy ulicy św. Kazimierza nr. 1666.
- 7) sprawa wybudowania domu na tymże placu.
- 8) wolne wnioski członków.
- 9) wybór członków zarządu i ich zastępców.
- 10) wybór członków komisji rewizyjnej i ich zastępców.

Z Tow. Wzajemnego Kred. dla Przem i Han.

(List do Redakcji).

Szanowny Panie Redaktorze! Niniejszym proszę o umieszczenie następującego wyjaśnienia: „Z powodu umieszczonej w nr. 95 „Gońca Częstoch.“ z dnia 6 b. m. uwagi sprawozdawcy z zebrania reprezentantów Tow. Wz. Kr. dla Przemysłu i Handlu, — czuję się zmuszonym dać parę słów wyjaśnienia:

Szanowny Sprawozdawca, ukrywający się skromnie pod inicjałami „fel. gen.“ jest trochę nielogicznym w swem rozumowaniu.

Bo przecież nie można osądzać tego, czego się nie słyszało!

Jeżeli ten reprezentant usiłował coś zrobić, to znaczy, że tego nie dokonał, u w takim razie o rzeczy niedokonanej, to jest o tem, czego się nie widziało, lub nie słyszało — sądu bezwzględnie wydać nie wolno! Faktów uprzedzać nie można, bo na tem traci powaga relacji, które stają się wtedy redagowanymi w stylu „proczym“.

Co do samego faktu — reprezentantem, o którym tak „ścisła“ relacja napisano — byłem ja.

Nikt nie jest bez grzechu — zatem i ja doskonalam nie jestem. Do tych moich błędów wogóle, a w szczególności w danym wypadku, zaliczamy 1) że nie umiem ukrywać tego, co czuję, 2) że muszę mieć swoje własne, a nie narzucone mi przez drugich, zdanie w każdej, obchodzącej mnie kwestji, 3) że nie mam daru wymowy — porwałem się, pierwszy raz w życiu, na mowę publiczną, zamierzając przekonać nią ludzi, o których sądziłem, że też muszą własnie zdania mieć będą.

W tym jednak wypadku żadna wymowa na nic się nie przyda, gdy się weźmie pod uwagę, że trzeba jednemu przekrzyczeć kilkanaście głosów, zatem „obuzerskiem“ można uważać wystąpienie tylko tych krzy-

ków i nadwornych klakierów, a nie wystąpienie tego, którego się nie słyszy.

Niektórzy posadzają mnie o to, że odczytywałem treść kartki drukowanej, która krążyła między uczestnikami zebrania.

Mylnie to jednak zdanie, gdyż nawet zamiaru tego nie miałem. Na wszelkich zebraniach prawo głosu powinno być ściśle przestrzegane, a w danym wypadku, nietyko, że mi nie słyszano, ale ośmielono się nawet publicznie krytykować to, czego się nie słyszało!

Mam nadzieję, że sz. sprawozdawca uzna na rację i na drugi raz będzie miał też swe zdanie, a nie będzie się kierował podbudzaniem osób drugich, gdyż tylko tem obecnie go tłmaczę. Antoni Eger. Częstochowa, 9 marca 1914 r.

(Przyp. Red.)

Autor powyższego listu niezupełnie zdaje sobie sprawę z tego, kim jest sprawozdawca. Otóż, sprawozdawca nasz jest tylko s p r a w o z d a w c a, a nie wyraża w swej relacji własnego zdania, lecz notuje obiektywnie to, co się na zebraniu dzieje, charakter dyskusji, stanowisko tych lub owych grup i t. d.

W danym wypadku sprawozdawca nasz, oszczędzając nazwiska niefortunnego mówcy, wyraził jedynie ogólną opinię zebranych o danym wniosku.

— Ogólne zebranie „Rzemieślnika“.

W niedzielę 19 kwietnia o godz. 4 po południu w reursie rzemieślniczej przy Alei I nr. 9 odbędzie się ogólne roczne zebranie Stowarzyszenia współdzielczego „Rzemieślnik“ (skład zelaza).

— Depesze niedorożone.

Borowylek Bisadę Nauczyciel z Sósnowca, Emalja z Włocławka, Belzmanowi hotel Wiktoria z Radomia, Chrunowoj z Siedlec, Czechowski ze Zgierza, Walenty Sznajzawski Ostatni-Grosz z Żarek.

— Licytacja.

We wtorek 12 maja o godz. 11 rano w Magistracie częstochowskim odbędzie się licytacja na budowę domu dla 6-ciu elementarnych szkół miejskich, który stanie u zbiegu ul. Mikołajewskiej i Ogrodowej. Licytacja rozpocznie się od sumy 56,062 rb. 83 kop. in minus.

— Nareszcie chrześcijanin.

Umarł w Koziegłowach w zeszłym miesiącu żydek felczer, przekraczający często zakres swej działalności, pozując na skończonego doktora. Płacówkę obją po nim chrześcijanin, specjalista w swoim fachu.

— Ze Stow. społ. „Akuratność“ w Koziegłowach.

Sklep Stow. spożywczego „Akuratność“ w ub. miesiącu zakończył bilansem półroczną swoją egzystencję. Pomimo tak krótkiego czasu, przyniósł on już z górą 800 rub. czystego zysku. Organizatorem i założycielem tego jednego, a tak pożytecznego stowarzyszenia chrześcijańskiego w miasteczku Koziegłowie jest, jak to już w swoim czasie pisaliśmy, p. S. Trembiński, kierownik miejscowej dwuklasowej szkoły, którego i powołano na prezesa. Dzięki też jego pracy Stowarzyszenie rozwija się świetnie. Aby na leżycie uswiadomić sobie, jakie trudności stały na przeszkodzie i jak starano się zniweczyć projekt p. Tremb-

i nie dopuścić do zrealizowania, zaznać należy, iż do obozu wrogów i przeciwników staneli, pominawszy żydów, in gremio, prawie wszyscy polscy sklepikarze i nawet parę osób z inteligencji. Wszelako p. T. z grupą dzielnych swoich pomocników w osobach pp. J. Chachulskiego, Lewandowskiego, J. Proszowskiego, Bednarczyka, J. Miniszewskiego, Potemskiego, St. Chachulskiego, Bugajskiego, S. Jadowskiego, J. Radosza i J. Korka dopięli swego szlachetnego celu i z prawdziwym oddaniem się wytrwale pracują dla dobra społeczeństwa. Do wyżej wymienionych osobistości do ostatnich czasów można było zaliczyć i p. Krajewskiego, sekretarza sądu. Niestety jak to u nas często bywa, przywata, osobiste nieporozumienia etc. często, jak zjadliwy gad, wkradają się tam, gdzie wyrażają szkodę nie jednostkom, ale społeczeństwu. Tak się też stało i w lonie powyższego Stowarzyszenia. Z powodu nieuzasadnionego oskarżenia między p. Krajewskim a p. Trembińskim wynikł konflikt, w rezultacie którego obaj ci członkowie zarządu podali się do dymisji. Wówczas na nadzwyczajnym zebraniu, w dniu 19 stycznia b. r. jednogłośnie wszyscy członkowie wyrazili p. T. wotum zaufania, prosząc o dalsze prowadzenie Stow., na co się ten zgodził, a ustepił tylko p. Krajewski. A szkoda, b. członek p. K. posiadając bądź co bądź pewną dozę inteligencji i znajomości prawa, mógłby korzystnie pracować dla dobra ogółu, lecz niestety pan ten w zaciętrzewieniu swem brnie dalej, bo oto wystąpiwszy ze Stowarzyszenia, przestał je i materialnie popierać a za nim idą inni, ludzie uprzedzeni i słabo orientujący się w sytuacji, biorąc towary wszyscy prawie gdzieś w żydowskich sklepikach. Tak samo czyni jeszcze kilka jednostek z miejscowej inteligencji. Smutne to stonki piekielną radość czynią żydkom, którzy ręce zacierają i spodziewają się dla siebie jeszcze dobrych czasów. Na szczęście czasy te dla nich nie nastaną, bo Stowarzyszenie „Akuratność“ posiadając w obecnym składzie zarządu tak dzielnych pracowników, opiera się na szerokiej masie ludu.

W. Prus-Nowina.

Pożyteczne wydawnictwo.

Nakładem tygod. „Swoj do swego“ (Warszawa ul. Bracka 13) ukazał się w końcu stycznia „Informator Handlowy“ opracowany na rok 1914.

W krótkiej, treściwej odczewie redakcja pisze, że myślą przewodnią jaka kierowała nią z chwili podjęcia tego swego wydawnictwa, było dać możliwie najdokładniejszy przegląd pierwszorzędných źródeł zakupów, a tem samem pomóc kupiectwu polskiemu do silniejszego rozwoju ich przedsiębiorstw i zakresu działania.

W myśl też słów tych, „Informator“ o dużym nakładzie włożonej pracy, uwzględnia przedewszystkiem adresy źródeł zakupów hurtowych, stając się takim sposobem wydawnictwem zupełnie u nas nowem. Nie mającemy sobie podobnego, a tym samym tymbar-dziej doniosłym w naszych nowokształtujących się stosunkach ekonomiczno-handlowych.

Poza tym głównym działem „Informator“ zawiera długi szereg firm detalicznych ze wszystkich gałęzi naszego handlu i przemysłu.

Ruchliwa red. „Swoj do swego“ nie

zapomniała nadto o uwzględnieniu takich działów, jak notatnik terminowy, adresy władz, stowarzyszeń, kantorów kursów handlowych, informacji urzędowych i t. d. wprowadzając nadto jako bardzo pożyteczną rzecz dla sfer handlowo-kupieckich i przemysłowych, ceny świadectw od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, ceny świadectw zasadniczego podatku dla Warszawy, tablice porównawcze, obliczenia procentowe i t. d.

Całość „Informatora“ tworzy pokątną ksiązkę, niezmiernie pożyteczną nie tylko przedewszystkiem dla osób zawodowo-kupieckich, biur, instytucji, sklepów i t. p., ale nadto i dla osób nieorientujących się jeszcze dokładnie w naszych ulegających sanacji, stosunkach handlowych.

Gub. siedlecka.

W nr. 50 z r. b. w oficjalnej części „Lublin. Gub. Wiedom.“ ogłoszony został najwyższy Ukaz, w którym powiedziane jest że „do rejonu konsulatu szwedzkiego w Warszawie wchodzi m. Warszawa, oraz gub. warszawska, suwalska, płocka, łomżyńska, kaliska, siedlecka, piotrkowska, radomska, lubelska, kielecka, grodzieńska i mińska.“ O tem rozkazano powiadomić gubernatorów inflanckiego, kurlandzkiego, witebskiego, wileńskiego, suwalskiego, płockiego, łomżyńskiego, kaliskiego, siedleckiego i t. d. Dokument ten datowany jest d. 12 lutego 1914 r. (st. st.)

Moralność turczynek.

Turczynka w domu rozpusty! Dom rozpusty zapewniłoby turczynkami. Są to zjawiska, których setkami lat nie było w Turcji.

Za dawnych, dobrych dla państwa tureckiego czasów, gdy wojny zwycięskie i uściskanie gniazd podbitych napelniały skarbiec baszów cywilnych i wojskowych, turek bogaty trzy-mał harem. Ale w tym haremie turczynek rodowitych nie było wiele.

Większość tworzyły niewolnice, zdo-byte na wojnie, albo kupione od handlarzy. Nie brakowało wśród nich polek, włoszek i francuzek; bywałe młodsze greczynek, serbek, ormianek. Elks-sultan Abdul-Hamid jest synem takiej ormianki — niewolnicy.

Turcy ubożsi poprzestawali na jed-nej niewolnicy, którą wraze otrzymania syna podnosili do godności żony, albo odrazu zenili się z córką kupca, oficera, baszy... Czasami od po-żętego protektora otrzymywali w podarunku jedną z jego żon... starszych, gdy protektor odnawiał i odmładzał harem.

Trzymanie więcej żon, niż jednej, było już dlatego kosztownem, że węd-licy wyczują posiadacz kilku żon musiał mieć eunucha jako stróża i posługacza tych kobiet, stróża, uży-wającego niekiedy bata, i posługacza, używanego często do najniższych po-sług.

Za dawnych czasów tedy domy roz-pusty w Turcji niemal i nie istniały. Nie było klienteli. Tylko miasta por-towe tworzyły wyjątek. Tutaj istniały domy rozpusty. Trzymali je grecy, ormianie, żydzi, ale rzadko turcy. Rzecz prosta, nie było w nich turczynek. Za-zwleczenie kobiety tureckiej do ta-kiego domu płacił handlarz lub pa-tron głową po odcierpieniu poprze-dnio wielkich męczarni.

Kobiety domów rozpusty rekrutowano z niewolnic, zdobywanych przez korsarzy, sprowadzanych z Węgier i

LOKOMOBILE
PRZEMYSŁOWE 001000 H.P.
WENTYLOWY RODZAJ PARY SYST. LANTZ
HENRYK LANZ
Warszawa Bracka 16

Polski, sprzedawanych czasami przez odcziców-cerkiesów obrządku chrześcijańskiego.

Dopiero teraz przed kilkunastu dniami policja turecka w Konstantynopolu upadła na ślady, że domy rozpusty zielnicy Pera i Galata posiadają także tureczki.

Więcej właściciele ziemscy postracili dobra, rolnicy kawałek jedynego gruntu, urzędnicy posady, oficerowie rangę. Ileż wdów i sierot znalazło się w niedostatku po utracie męża lub ojca!

To położenie wyzyskali handlarze żywynt towarem.
Humor i Satyra.
U lekarza.
Lekarz: — No dobrze, niech pan powie, co panu dolega, ale szybko proszę, gdyż śpieszę się do pewnego pacjenta.

Pacjent: — Właściwie, panie doktorze, mam dobry apetyt, sypiam dobrze, czuję się silnym...
Lekarz: — Dobrze, dobrze zażyj pan tego proszku, a wszystko przejdzie!

Ze szkoły.
Nauczyciel: — Jest bardzo wiele rzeczy na świecie, za które powinniśmy być wdzięczni. Wojtus, czy możesz wymienić jaką rzecz, za którą byłbyś bardzo wdzięczny?

Wojtus: — Tak, panie profesorze. Naprzykład, gdyby pan profesor zranił się w prawą rękę i nie mógł nas bić trzcina!

Niezrozumiałe.
Pan Fulgenty (zapałony przyjaciel do bryj kapki) czyta w oknie wystawowym: „Pięćdziesięcioletni koniak”. — Co to za głupota — powiada — żeby koniak tak długo przechowywać!

Fortepiany i Pianina
Fabryki C. M Schröder dostawcy 5-ciu Dworów Cesarza Królewskich i licznych Konserwatorów muzycznych, oraz pierwszorzędnych Konserwatorów. Polca firma egzystująca od 1885 r.

Warsztaty Wyrobów Miedzianych Mechanicznych
W. Lochowski i S. Zembik
dawniej BINERT i S-ka, Al. 18 na Wałach Telefonu 823

Ofiary.
Zamiast życzeń świątecznych na Tow. Opieki szkolnej Feliksówstwo Prufferowie rb. 2, i Władysław i Jan Prufferowie rb. 1.

KRAWIEC
CHRZEŚCJAŃSKA PRACOWNIA
Najlepiej najtaniej wykonywa PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI

Perfumerye w wielkim wyborze krajową i zagraniczną, olejki do ciast, wanilije burbońską i farby do jaj.
Poleca na nadchodzące święta: Skład Apteczny Wacława ORŁA w Częstochowie, III Aleja 46.

Zastrzegam Sprzedaję
wielkie i białe wystaw przeżemia, a żyrowana przez 1, Kolbe na 180 rb są nie ważne gdyż — i martwy 15 tysięcy rb. Władysław — Rynek Wieluński 34. A. Koper. 888 874

Mieszkanie Do wynajęcia
do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią, wygodami od 1 Lipca Humbertowska 4 przy parku Barylski 891

3 lub 4 Meble
pokoje z wygodami wynajmę od Lipca oferty z podaniem ceny przyjmują administracja Gońca sub... Jan 0388

Do wynajęcia Potrzebne
od 1-go Lipca sklep i pokój 5 pokoi i kuchnia z wszelkimi wygodami Teatralna Nr. 1 876

Poszukuję wspólnika z kapitałem
10,000 rb. do korzystnego interesu handlowego Oferty „J. M.” w Gońcu. 754

Sprzedam
Papugę A r a gadającą Teatralna 10 m. 10 856

SKŁAD HURTOWY
Stowarzyszenia Współdzielczego „SAMOPOMOC”
Warszawa, Foksal 18, tel. 155-00. Poleca sklepom, kooperatywom i drobnym kupcom norymberszczyznę galanterję, trykotarzę, koronki, guziki itd. w wielkim wyborze po cenach fabrycznych.

Pamiętajmy o zasadzie „Swoj do swego”.

Magazyn
W dniu 3-go Marca roku bieżącego został otwarty MAGAZYN w II-ej Alei № 16, dom p. Imicha. Z oddziałami damskiej, męskiej, uczniowskiej i dziecięcej Gotowej Garderoby

Fotograf WACŁAW WESOŁOWSKI
w Częstochowie róg II Alei i Teatralnej 26.
Po powrocie z zagranicy zdjęcia wykonywa codziennie od 10 rano do 5 wiecz. i poleca: Grupy zbiorowe, składane, albumy szkolne, portrety i wnętrza fabryk.

Fabryka B-ci SZCZESNYCH
ul. Zielona Nr. 15, Telef. Nr. 230.
Wyrabia wszelkie wyroby z miedzi, piece kąpielowe urządzenia wodociągów ogrzewania centralne i rezerwuary wszelkich wymiarów po niskich cenach.
Dział mechaniczny: Wszelkie maszyny rolnicze młocarnie maseczki t. p. oraz reperacje maszyn parowych.

FARBIARNIA
JAN SIKORSKI
ul. Targowa № 25, róg Mikołajewskiej.
Farbuje czyści i pierze garderobę damską męską i dziecięcą. Ceny niskie.

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie
Stanisławy Ligęzówny
w Częstochowie Teatralna 26.
Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochrońniarki, Froebianki, Bony. Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na żądanie sprowadza.
Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

Młody handlowiec
z gruntowną znajomością buch alterji podwójnej oraz korespondencji w językach polskim, rosyjskim i niemieckim pryncipie odpowiednią posadę. Referencje poważne.
Łaskawe oferty: „1600” Warszawa, biuro Metzla. 0382.

Najskuteczniej topi piankę...
„TITU”
Dostać można w aptekach i skład. aptecz.

Skład Wyrobów Z. Maroczyńskiego
Tabaczników
w Częstochowie, 2-ga Aleja № 33, Telefon № 888.
Poleca: Papierosy, cygara gipsy i tytonie różnych fabryk oraz galanterję tabaczną. Zamówienia przyjmują piśmie i osobiście. Natychmiastowa wysyłka do domów oraz poczta.

Magazyn
W dniu 3-go Marca roku bieżącego został otwarty MAGAZYN w II-ej Alei № 16, dom p. Imicha. Z oddziałami damskiej, męskiej, uczniowskiej i dziecięcej Gotowej Garderoby

Fotograf WACŁAW WESOŁOWSKI
w Częstochowie róg II Alei i Teatralnej 26.
Po powrocie z zagranicy zdjęcia wykonywa codziennie od 10 rano do 5 wiecz. i poleca: Grupy zbiorowe, składane, albumy szkolne, portrety i wnętrza fabryk.

Fabryka B-ci SZCZESNYCH
ul. Zielona Nr. 15, Telef. Nr. 230.
Wyrabia wszelkie wyroby z miedzi, piece kąpielowe urządzenia wodociągów ogrzewania centralne i rezerwuary wszelkich wymiarów po niskich cenach.
Dział mechaniczny: Wszelkie maszyny rolnicze młocarnie maseczki t. p. oraz reperacje maszyn parowych.

DOM HANDLOWY ZDZISŁAW RYLSKI
Częstochowa, II Aleja № 20, Tel. № 93.
POSADZKI i LICOWKI terrakotowe, PLYTKI GLAZUROWANE na spodach TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH, DACHÓWKI (marsylska szwajcarska, rzymska, karpłowska i wleżowa), RURY DRENOWE (SĄCZKI), CEGLA OGNIOTRWAŁA i GLINKA OGNIOTRWAŁA, POSADZKI i KLEPKI dębowe, SIATKI METALOWE z metalu rozciąganego, LISTWY OCHRONNE do stopni schodowych i NAROZNIKI do krawędzi murów. PAPA do krycia dachów, SMOŁA i karboliteum.